

Communicatieplan Transportsysteem rwzi Gaarkeuken

Project RWZI Westerkwartier

Titel	Communicatieplan Transportsysteem rwzi Gaarkeuken
Uitgegeven door	Waterschap Noorderzijlvest
Projectnummer	772
Auteurs	Auke Plantinga
Telefoon	06-34095225
Email adres	a.plantinga@noorderzijlvest.nl
Vrijgegeven door	Wim de Vries, projectmanager
Datum	27 januari 2022
Status	Definitief
Versienummer	

Inhoud

1.	Inleiding	4
1.1	Taakafbakening opdrachtgever – opdrachtnemer	4
1.2	Rol omgevingsmanagement	4
2.	Over het project	5
2.1	Achtergrond	5
2.2	Waarom één nieuwe installatie	6
2.3	Duurzaam en circulair	6
2.4	Opgave	6
3.	Startsituatie	7
3.1	Stakeholdersanalyse	7
3.2	Communicatiemiddelen	7
3.3	Het project in het nieuws	7
3.4	Beeldvorming	7
3.5	Grondeigenaren, pachters en gebruikers van grond	7
3.6	Omwonenden rwzi Gaarkeuken	7
4.	Doelgroepen	8
4.1	Interne doelgroepen	8
4.2	Externe doelgroepen	9
4.3	Algemeen publiek	9
5.	Communicatiedoelstelling	10
6.	Strategie	11
7.	Middelen	13
7.1	Interne communicatiemiddelen	13
7.2	Externe communicatiemiddelen	13
8.	Planning	15
9.	Organisatie en rolverdeling	16
9.1	Rolverdeling betrokken partijen	16
9.2	Taakafbakening opdrachtgever – opdrachtnemer	17
9.3	Overlegstructuur	18

BIJLAGE 1. INTERVIEW DAGBLAD VAN HET NOORDEN 14 SEPTEMBER 2019

BIJLAGE 2. DOELGROEPENANALYSE

1. Inleiding

Dit plan beschrijft de manier waarop het Waterschap Noorderzijlvest wil communiceren over het project RWZI Westerkwartier. Het plan start met een toelichting op het project (hoofdstuk 2) en een beschrijving van de **actuele startsituatie op 26 maart 2021** (hoofdstuk 3). Daarna volgen het doel van de communicatie (hoofdstuk 4), de doelgroepen (hoofdstuk 5), de communicatiestrategie (hoofdstuk 6), de middelen (hoofdstuk 7) en de planning (hoofdstuk 8). Hoofdstuk 9 gaat in op de organisatie van de communicatie en de rolverdeling tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.

1.1 Taakafbakening opdrachtgever – opdrachtnemer

De verantwoordelijkheid voor de communicatie over het project RWZI Westerkwartier ligt in eerste instantie bij de opdrachtgever, waterschap Noorderzijlvest. Een deel van de verantwoordelijkheid voor de communicatie ligt bij de opdrachtnemer. Dit staat expliciet beschreven in hoofdstuk 9. Dit hoofdstuk beschrijft wat de opdrachtgever van de opdrachtnemer qua taken op het gebied van communicatie verwacht.

1.2 Rol omgevingsmanagement

In 2019 is een integraal projectmanagementteam (IPM-team) geformeerd dat het project RWZI Westerkwartier uitvoert. Binnen dit team is een omgevingsmanager aangesteld. Deze is verantwoordelijk voor de uitrol van dit communicatieplan. De omgevingsmanager heeft de opdracht om de omgeving goed te informeren en te betrekken bij het project. Zo is er overleg en afstemming geweest met grondeigenaren, gebruikers en pachters van grond over het te plaatsen transportsysteem. Ook overige omwonenden en belanghebbenden zijn betrokken en geïnformeerd over de te verwachten werkzaamheden. Het is bovendien de taak van de omgevingsmanager om de juiste condities te scheppen zodat het project zo efficiënt mogelijk kan worden uitgevoerd. Denk hierbij aan de nodige bureau- en veldonderzoeken en aan te vragen vergunningen.

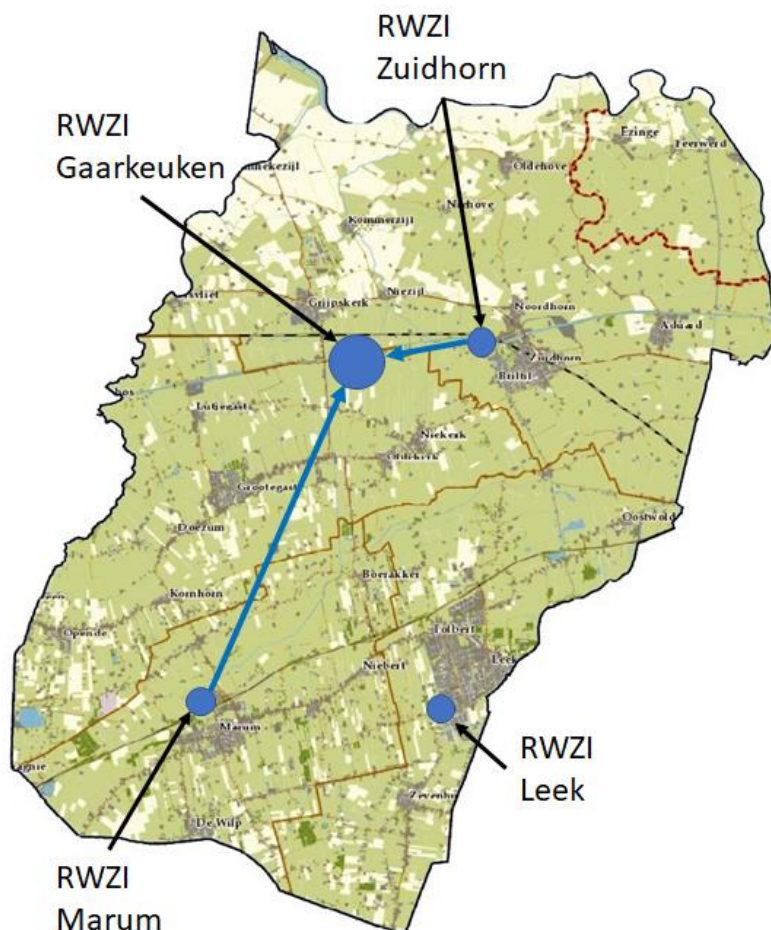
2. Over het project RWZI Westerkwartier

2.1 Achtergrond

Het Waterschap Noorderzijlvest is op 1 januari 2019 gestart met de voorbereiding van de bouw van een nieuwe rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi) in de gemeente Westerkwartier ten westen van de stad Groningen. De gemeente Westerkwartier ligt voor het grootste gedeelte in het beheergebied van het waterschap Noorderzijlvest. Een klein deel ligt in het beheergebied van Wetterskip Fryslân.

In de gemeente Westerkwartier staan vijf rwzi's die vallen onder het beheer van het waterschap Noorderzijlvest. Deze installaties staan bij de woonkernen Feerwerd, Leek, Marum, Gaarkeuken en Zuidhorn, en zijn hier ook naar vernoemd. De laatste drie worden vervangen door één nieuwe centrale zuivering die volgens planning in de periode 2022-2024 wordt gebouwd op de huidige locatie in Gaarkeuken. Het transportsysteem wordt zo in 2023 gerealiseerd.

Om het rioolafvalwater van Marum en Zuidhorn te kunnen transporteren naar Gaarkeuken wordt een transportsysteem aangelegd.

2.2 Waarom één nieuwe installatie

De installaties Marum, Gaarkeuken en Zuidhorn zijn in de jaren zeventig gebouwd en aan vervanging toe. Ook moeten de installaties ingrijpend worden aangepast om in de toekomst te kunnen blijven voldoen aan de emissie-eisen voor gezuiverd afvalwater. Deze eisen komen voort uit de wet- en regelgeving, waaronder de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Onderzoek heeft laten zien dat één nieuwe rwzi op de locatie Gaarkeuken de beste oplossing is. De nieuw te bouwen zuiveringsinstallatie lost gezuiverd water van hoge kwaliteit op het Van Starckenborghkanaal. Dit kanaal is minder kwetsbaar vanwege de doorstroming en de kanaalomvang.

2.3 Duurzaam en circulair

Het waterschap Noorderzijlvest volgt de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid op de voet en grijpt de kans om te verduurzamen en circulair te werken graag aan. De nieuwe zuiveringsinstallatie in Gaarkeuken en het bijbehorende transportsysteem bieden de kans om vergaand te verduurzamen. Een van de projectdoelstellingen is dan ook dat de opdrachtnemer optimale invulling geeft aan de ambities van het waterschap op het gebied van duurzaamheid en realiseert de opdracht zo emissieloos en duurzaam mogelijk. Het ontwerp van het nieuwe systeem kan dan optimaal bijdragen aan de doelstelling van het waterschap om de organisatie volledig energieneutraal te krijgen in 2025 en klimaatneutraal op de langere termijn (2050).

2.4 Opgave

De gekozen oplossing is nader uitgewerkt tot uitvoeringsplannen per onderdeel. De onderdelen worden op de markt gezet via twee afzonderlijke aanbestedingen:

- Deel 1: Nieuwbouw rwzi Gaarkeuken: bouw van een nieuwe zuiveringsinstallatie, verwijderen huidige rwzi Gaarkeuken, monitoren zuiveringsresultaat;
- Deel 2: Transportsysteem: aanleg persleidingen, Amoveren rwzi Marum en Zuidhorn en nieuwbouw en renovatie rioolgemaal.

De aanbesteding voor de nieuwbouw rwzi Gaarkeuken (deel 1) is in 2021 reeds uitgeschreven. In dit stuk wordt daarom alleen nader ingegaan op deel 2 van de opgave.

In 2021 start de aanbestedingsprocedure voor de realisatie van het transportsysteem. De volgende onderdelen moeten hierbij worden uitgevoerd:

- Aanleg transportsysteem Marum-Gaarkeuken;
- Aanleg transportsysteem Zuidhorn-Gaarkeuken;
- Renovatie rioolgemaal in de zuiveringskring Marum-Marumerlage-Marum Noorderweg-Noordwijk;
- Renovatie rioolgemaal in de zuiveringskring Zuidhorn-Oostergast fase 2;
- Renovatie rioolgemaal in de zuiveringskring Gaarkeuken-Grijpskerk-Grootegast-Lutjegast-Niekerk-Oudekerk-Oudekerk Zanduma-Sebaldeburen-Westerzand 1-Westerzand 2;
- Amoveren rwzi Marum en nieuwbouw rioolgemaal Marum;
- Amoveren rwzi Zuidhorn en nieuwbouw rioolgemaal Zuidhorn;

3. Startsituatie

3.1 Stakeholdersanalyse

Begin 2020 zijn alle in- en externe stakeholders van het project RWZI Westerkwartier in kaart gebracht. Hierbij zijn belangen en issues geïnventariseerd en inzichtelijk gemaakt in een stakeholdersanalyse.

3.2 Communicatiemiddelen

Algemene communicatiemiddelen die vanaf eind 2018 tot en met heden zijn ingezet:

- projectpagina op de website: www.noorderzijlvest.nl/rwziwesterkwartier waarop een animatie is te zien met een toelichting op het project RWZI Westerkwartier;
- flyer: de laatste geactualiseerde versie dateert van juni 2020;
- nieuwsbrieven: eerste is in december 2019, de tweede en derde respectievelijk in juni en december 2020; daarna in februari, april en oktober 2021.

3.3 Het project in het nieuws

Het project is sinds de start in 2018 driemaal in het nieuws geweest:

- 28 november 2018, RTV Noord: <https://www.rtvnoord.nl/nieuws/201913/Waterschap-trekt-veertig-miljoen-uit-voor-nieuwe-rioolzuivering-bij-Gaarkeuken>;
- 14 september 2019: interview met de bestuurder Herman Beerda en de toenmalige projectleider Klaas Vleems in het Dagblad van het Noorden op 14 september 2019 (bijlage 1). Een deel van de informatie in dit interview is inmiddels achterhaald;
- 19 juli 2021: <https://dvh.nl/groningen/Oproep-omwonenden-Schuif-rioolzuivering-Gaarkeuken-iets-op-aub-26945084.html> hierop is door bestuurder Herman Beerda in de pers gereageerd.

3.4 Beeldvorming

Het project RWZI Westerkwartier kent een lange voorgeschiedenis. Al in de jaren 2005-2010 werd gesproken over het opheffen van rioolwaterzuiveringsinstallaties in de gemeente Westerkwartier. Pas in 2018 heeft dit geleid tot een bestuursbesluit tot centralisatie van de installaties in Marum, Gaarkeuken en Zuidhorn. De lange aanloop heeft geleid tot onbegrip en scepsis bij sommige stakeholders, zoals grondeigenaren door wiens percelen het transportsysteem wordt aangelegd en de omwonenden van de rwzi Gaarkeuken.

3.5 Grondeigenaren, pachters en gebruikers van grond

Een bijzondere positie in dit project hebben de grondeigenaren, pachters en gebruikers van grond door wiens percelen het transportsysteem komt te liggen. De aanleg van het transportsysteem heeft impact op de privésfeer. Hier dient zorgvuldig mee om te worden gegaan. Bovendien moet deze groep toestemming geven voor het betreden van het land voor het doen van onderzoek en later het uit te voeren werk. Dit wordt vastgelegd in een betredingstoestemming (BTO) en een zakelijk recht overeenkomst (ZRO). Een afvaardiging van de grondeigenaren is bovendien betrokken in een werkgroep waarin gewerkt is aan een schadeprotocol die (extra) toelichting geeft en bescherming biedt bij eventuele schade ontstaan vanuit het transportsysteem.

3.6 Omwonenden rwzi Gaarkeuken

De directe omwonenden zijn nauw betrokken bij de nieuwbouw van de rwzi Gaarkeuken. De manier waarop staat separaat beschreven in het 'Participatieplan nieuwbouw rwzi Gaarkeuken'.

4. Doelgroepen

Het project RWZI Westerkwartier heeft interne en externe doelgroepen. Hieronder laten we zien welke dit zijn en op welke manier ze betrokken worden bij het project. Een overzicht van de doelgroepen met hun specifieke belangen en aandachtspunten is opgenomen in de doelgroepenanalyse in bijlage 2.

4.1 Interne doelgroepen

- Bestuurders: geven mandaat en nemen besluiten. Met hen wordt op structurele basis overlegd;
- Interne afdelingen: beheer en onderhoud, inkoop, de juridische afdeling, financiën en communicatie. Via overleggen en contacten zijn deze aangehaakt en betrokken;
- Waterschap Noorderzijlvest als bevoegd gezag: geeft in het kader van de waterwet een vergunning af voor het lozen van gezuiverd water op het Van Starckenborghkanaal en voor de aanleg van het transportsysteem door het beheergebied van het Waterschap;
- Gebiedsontwikkeling Zuidelijk Westerkwartier: een gezamenlijk project van waterschap Noorderzijlvest en de provincie Groningen. Het werkgebied van dit project overlapt voor een deel ons werkgebied. Het project Zuidelijk Westerkwartier koopt percelen op van grondeigenaren. Ons transportsysteem komt door een aantal van deze percelen te liggen. Met hen dienen wij zakelijk recht overeenkomsten af te sluiten. Afgesproken is dat beide projecten bij het benaderen van deze grondeigenaren gezamenlijk optrekken;

4.2 Externe doelgroepen

- Grondeigenaren, pachters en gebruikers van grond op de tracés Zuidhorn-Gaarkeuken & Marum-Gaarkeuken: In het gebied waar het transportsysteem komt te liggen. Met hen dienen zakelijk recht overeenkomsten te worden afgesloten om het transportsysteem in hun perceel aan te kunnen leggen. Ook dienen zij een betredingstoestemming af te geven voor het doen van bodemonderzoek;
- Omwonenden en weggebruikers: betreft ook omwonenden van de te renoveren gemalen. Hebben belang bij zo weinig mogelijk geur- en geluidsoverlast;
- Inwoners van de gemeente Westerkwartier: hun rioolwater wordt geloosd op de rwzi's Gaarkeuken, Marum en Zuidhorn. Zij hebben te maken met overlast in de realisatiefase. Denk aan extra verkeersbewegingen van zwaar werkverkeer, wegafsluitingen en omleidingen;
- Gemeente Westerkwartier: hier liggen de rwzi's Gaarkeuken, Marum en Zuidhorn en de rioolgemalen van de zuiveringskringen. Ook komt in deze gemeente het nieuwe transportsysteem te liggen. De gemeente is bevoegd gezag en tevens eigenaar van een aantal rioolgemalen;
- Provincie Groningen: bevoegd gezag en grondeigenaar van een aantal percelen in het gebied waar het transportsysteem komt te liggen. Zij beheert de provinciale wegen en is natuurbeschermer. Ook is zij initiator samen met het waterschap Noorderzijlvest van het project Gebiedsontwikkeling Zuidelijk Westerkwartier. Dit project is een combinatie van de inrichting van waterbergingen en de ontwikkeling van natuurgebieden als onderdeel van het Nationaal Natuur Netwerk;
- Wetterskip Fryslân: waterbeheerder en bevoegd gezag in een deel van het gebied het transportsysteem komt te liggen. Bovendien eigenaar van een rioolgemaal. Wetterskip Fryslân geeft in het kader van de Waterwet een vergunning af voor de aanleg van het transportsysteem door haar beheergebied;
- Rijkswaterstaat: beheerder en bevoegd gezag van het Van Starckenborghkanaal. Op dit kanaal loost de rwzi Gaarkeuken en straks de nieuwe rioolwaterzuiveringsinstallatie Westerkwartier;
- Staatsbosbeheer: grondeigenaar van een groot aantal percelen in het gebied waar het transportsysteem komt te liggen;
- Land- en tuinbouworganisatie (LTO) Noord: een klein aantal grondeigenaren van percelen waarvoor het transportsysteem komt te liggen, is aangesloten bij deze land- en tuinbouworganisatie. LTO Noord behartigt hun belangen;
- Nutsbedrijven: beheerders/eigenaren van de kabels en leidingen die in het projectgebied liggen. Hiertoe behoort oa. het ministerie van Defensie;
- Indaver: heeft een groencomposteerlocatie gelegen naast de huidige rwzi Gaarkeuken. Het bedrijf loost overtalig percolaatwater op de rwzi Gaarkeuken en voert - via een persleiding die gelegen is om de rwzi

Gaarkeuken - proceswater af naar het Van Starckenborghkanaal. Aan deze doelgroep wordt separaat aandacht besteed in het 'Participatieplan nieuwbouw rwzi Gaarkeuken';

- Bedrijventerrein naast rwzi Marum: heeft belang bij het vrijkomen van het perceel waar de huidige rwzi Marum gevestigd is. Dit met het oog op eventuele uitbreiding van het bedrijventerrein;
- Gebiedscoöperatie Westerkwartier: een samenwerkingsverband van plaatselijke ondernemers. Zij kunnen overlast ervaren in de realisatiefase van (zwaar) werkverkeer, wegafsluitingen en omleidingen.
<https://gebiedscooperatie.info/>;
- Collectief Groningen West: ontzorgen grondeigenaren door de gebiedskaart actueel te houden. En zien toe op naleven van gemaakte afspraken.

Royal FrieslandCampina – locatie Marum: heeft zich ook te houden aan de nieuwe richtlijnen KRW. Wil daarom een persleiding plaatsen naast die van NZV op het tracé Marum-Gaarkeuken. De samenwerking loopt sinds juni 2021.

4.3 Algemeen publiek

- Media (lokaal en regionaal);
- Toeristen;
- Samenwerkende historische verenigingen Westerkwartier (historische vereniging Marum, historische kring Zuidhorn);
- Scholen en hun leerlingen in de omgeving Westerkwartier.

5. Communicatiedoelstelling

In de verkenningsfase is een start gemaakt met het informeren en betrekken van de stakeholders bij het project RWZI Westerkwartier. De aandacht ging in deze fase uit naar **dat** het project zou worden uitgevoerd. In de planfase wordt duidelijk **hoe** het project uitgevoerd gaat worden. Stakeholders krijgen dan zicht op de impact en de consequenties. De betrokkenheid neemt toe en de communicatie wordt intensiever. Met sommige stakeholders zoals het bevoegd gezag en de grondeigenaren, zal zorgvuldig worden samengewerkt om te komen tot een goed projectresultaat. Met andere stakeholders onderzoekt waterschap Noorderzijlvest gezamenlijk hoe de overlast tot een minimum kan worden beperkt. Alles bij elkaar leidt dat tot de volgende algemene communicatiedoelstelling:

Concreet betekent dit dat wij:

- onze doelgroepen informeren over het project (wat, waarom, wie, wanneer en hoe);
- onze doelgroepen betrekken bij het project;
- eventuele weerstanden wegnemen;
- medewerking genereren van grondeigenaren;
- medewerking genereren van het bevoegd gezag;
- bewerkstelligen van een positieve houding ten opzichte van het project en de onderscheiden maatregelen;
- het opsporen van risico's en knelpunten en het vaststellen van de impact daarvan;
- draagvlak creëren voor de overlast in de uitvoering.

Tot slot – en niet onbelangrijk – willen we met onze communicatie:

- begrip kweken voor de kerntaken van het waterschap Noorderzijlvest;
- duurzaamheid in ons werk laten zien;
- bijdragen aan een positieve beeldvorming over het waterschap Noorderzijlvest.

6. Strategie

Het waterschap richt zich op het vergroten van het waterbewustzijn en de zichtbaarheid van het waterschap. Zij is omgevingsgericht en trekt de aandacht van de media, organiseert events, richt zich op educatie en communiceert via verschillende kanalen met externe doelgroepen. De medewerkers zijn de ambassadeurs van het waterschap.

DNA Waterschap Noorderzijlvest

Het waterschap wil dat de bewoners het waterschap ervaren als een betrouwbare organisatie die het water op een veilige manier beheert.

Door betrouwbaar te zijn en het waterbeheer op een veilige manier uit te voeren, legt het waterschap verantwoording af voor het betalen van belastinggeld voor de verschillende producten en dienstverlening en creëert zij draagvlak.

Hiernaast heeft het waterschap zich te houden aan wet- en regelgeving. Zo moet bijvoorbeeld het te lozen rioolwater na zuivering voldoen aan emissie-eisen voor gezuiverd afvalwater. Deze eisen komen voort uit oa. de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW).

De communicatiestrategie van waterschap Noorderzijlvest vertalen we in het kader hieronder naar het project RWZI Westerkwartier.

Communicatiestrategie project RWZI Westerkwartier

Met onze communicatie geven we onze doelgroepen inzicht in de aanleiding van de centralisatie van drie rwzi's, de ontwikkelingen binnen het project en informatie over wat, waarom, waar en wanneer gebeurt en door wie.

De communicatie is gericht op het leggen van een vertrouwensbasis met de omgeving. Die vertrouwensbasis is nodig voor een constructieve en conflictoplossende samenwerking met de omgeving.

Daarmee wordt de weg vrijgemaakt voor een duurzaam eindresultaat dat van waarde is voor de omgeving en voor het Waterschap Noorderzijlvest.

Om die vertrouwensbasis te creëren zijn we transparant en staan we open voor wat er speelt en leeft in de omgeving.

Samengevat betekent de communicatiestrategie die we hanteren: INFORMEREN, BETREKKEN EN SAMENWERKEN op een manier die open en transparant is, die deskundigheid uitstraalt (we weten wat we doen) en die betrouwbaar overkomt.

Onderdeel van de communicatiestrategie is de toepassing van kernboodschappen. Deze kernboodschappen ondersteunen het projectteam in de contacten naar buiten toe, voorkomen verlies van geloofwaardigheid als gevolg van een versnippering van boodschappen.

Kernboodschappen

We hanteren twee kernboodschappen:

- kernboodschap waterschap Noorderzijlvest: Het waterschap Noorderzijlvest staat voor veilige dijken en kades, schoon water, gezuiverd afval- en rioolwater en voldoende water in elk seizoen;*
- kernboodschap project RWZI Westerkwartier: de installaties Marum, Gaarkeuken en Zuidhorn zijn in de jaren zeventig gebouwd en aan vervanging toe. Ook moeten de installaties ingrijpend worden aangepast om in de toekomst te kunnen voldoen aan de eisen die worden gesteld aan gezuiverd rioolwater.*

Onderzoek heeft aangetoond dat één nieuwe centrale rwzi op de locatie Gaarkeuken de beste oplossing is. Een nieuwe centrale installatie is duurzamer, beter voor het milieu en de kosten zijn lager dan die van drie nieuwe rwzi's gezamenlijk. De nieuwe rwzi lost gezuiverd water op het Van Starckenborghkanaal.

In de toekomst zijn meerdere kernboodschappen mogelijk zoals voor de aanleg van het transportsysteem en de nieuwbouw van de rwzi Westerkwartier.

Een overzicht van de communicatiestrategieën die specifiek worden toegepast op de verschillende doelgroepen is opgenomen in de doelgroepenanalyse in bijlage 2.

7. Middelen

In de communicatiestrategie van het waterschap Noorderzijlvest worden middelen genoemd zoals media-aandacht, nieuwsbrieven, events en educatie. Deze middelen worden ook ingezet bij de communicatie over het project RWZI Westerkwartier. Daar waar mogelijk worden events of mediamomenten gecreëerd om het project onder de aandacht te brengen bij mijlpalen en succesmomenten. Ook wordt er een educatieprogramma ontwikkeld. Hieronder volgt een overzicht. Voor een overzicht van welke middelen voor welke doelgroepen worden ingezet, verwijzen wij naar de doelgroepenanalyse in bijlage 2.

7.1 Interne communicatiemiddelen

- Weeknieuws Algemeen Bestuur;
- Aquanet – regelmatig een projectupdate;
- Projectpagina website Waterschap Noorderzijlvest;
- Nieuwsbrief drie keer per jaar. In de realisatiefase verschijnt de nieuwsbrief vaker.

7.2 Externe communicatiemiddelen

- Overleg en verslaglegging daarvan;
- Projectpagina website Waterschap Noorderzijlvest;
- Nieuwsbrief: drie keer per jaar. In de realisatiefase verschijnt de nieuwsbrief vaker;
- Drie flyers:
 - algemene flyer;
 - aanleg transportsysteem;
 - nieuwbouw rwzi Westerkwartier;
- Twee animaties:
 - aanleg transportsysteem;
 - nieuwbouw rwzi Westerkwartier;
- Meerdere infographics
- Foto- en videomateriaal:
 - aanleg transportsysteem;
 - nieuwbouw rwzi Westerkwartier;
 - amoveren rwzi's Marum en Zuidhorn;
 - aanleg rioolgemaal Marum;
- Events, mijlpalen:
 - start planfase;
 - start aanbesteding;
 - bekendmaking opdrachtnemers;
 - ondertekening van de samenwerkingsovereenkomsten met Wetterskip Fryslân en gemeente Westerkwartier;
 - start aanleg transportsysteem;
 - gestuurde boringen;
 - start nieuwbouw rwzi Westerkwartier;
 - amoveren rwzi Marum;
 - nieuwbouw rioolgemaal Marum;
 - amoveren rwzi Zuidhorn;
 - oplevering rwzi Westerkwartier;
- Drie informatiebijeenkomsten in Gaarkeuken, Marum en Zuidhorn bij de start van de realisatiefase in verband met de overlast;
- Persberichten, gekoppeld aan events en mijlpalen:
 - start planfase;
 - start aanbesteding;
 - bekendmaking opdrachtnemers;
 - ondertekening van de samenwerkingsovereenkomsten met Wetterskip Fryslân en gemeente Westerkwartier;
 - start aanleg transportsysteem;

- start nieuwbouw rwzi Westerkwartier;
- amoveren rwzi Marum;
- nieuwbouw rioolgemaal Marum;
- amoveren rwzi Zuidhorn;
- oplevering rwzi Westerkwartier;
- gestuurde boringen;
- Educatieprogramma over transport en reinigen rioolwater;
- Informatiepunt gedurende de realisatiefase bij de rwzi Gaarkeuken;
- Excursies op aanvraag naar het informatiepunt eventueel als onderdeel van het educatieprogramma;
- Corporate LinkedIn waterschap Noorderzijlvest;
- Frequently Asked Questions;
- Bouwborden;
- Dag van de bouw.

8. Planning

Zie hieronder een globale planning van de communicatie van het projectteam RWZI Westerkwartier. De omgevingsmanager stelt per kalenderjaar een communicatiekalender op.

Verkenningfase Mei-juni 2020	Voorbereiding en contractering Rwzi: juli 2020 – jan. 2021 Ts¹: juli 2020 – juli 2021	Aanbesteding, concretisering en gunning Rwzi: mei 2021- apr. 2022 Ts: mrt-nov 2022	Engineering en realisatie Rwzi: apr 2022-feb 2024 Ts: nov 2022-mei 2024
Nieuwsbrief – mei 2020	- Nieuwsbrief – aug. en dec. 2020 - Aangepaste flyer – juli 2020 - Aangepaste animatie – juli 2020 - Nieuwsbrieven – febr., apr. en okt. 2021, jan 2022	- Nieuwsbrief – 3-4 per jaar Apr. 2022 (gepland) - Persberichten: start aanbesteding nieuwbouw rwzi Gaarkeuken en aanbesteding aanleg transportsysteem - Events: bekendmaking opdrachtnemer rwzi Westerkwartier en bekendmaking opdrachtnemer aanleg transportsysteem. - Informatiebijeenkomst grondeigenaren, pachters en gebruikers van grond en omwonenden (maart 2022; gepland)	- Nieuwsbrief – 3-4 per jaar 3 informatiebijeenkomsten (Gaarkeuken, Marum en Zuidhorn) - Animaties: nieuwbouw rwzi Westerkwartier en aanleg transportsysteem - Events: start bouw rwzi Gaarkeuken en start aanleg transportsysteem - Inrichting informatiepunt, lezingen, workshops - Ontwikkeling educatieprogramma - Berichten in lokale media

¹ Ts is de afkorting van het projectonderdeel transportsysteem.

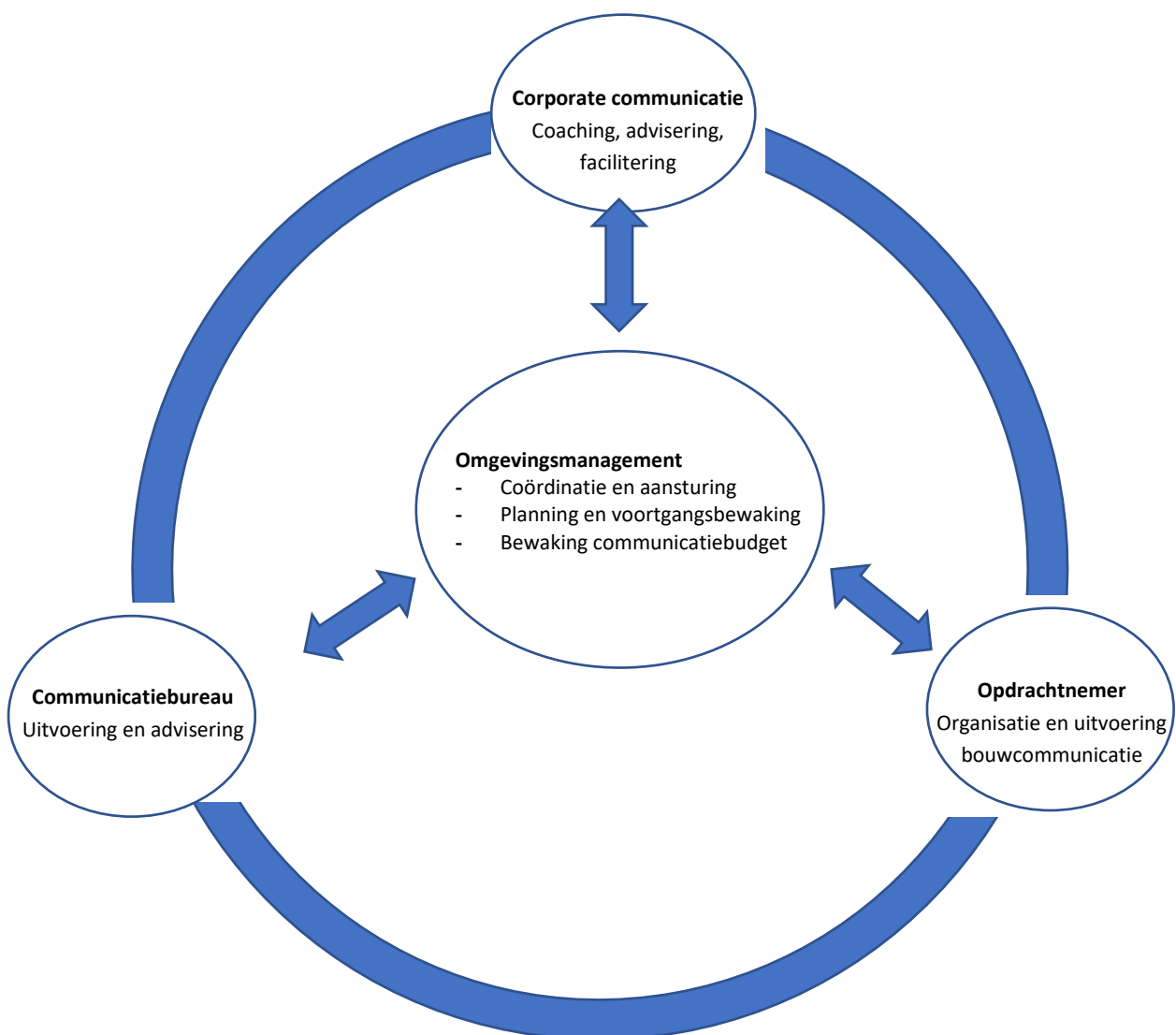

9. Organisatie en rolverdeling

Bij de uitvoering van de communicatie zijn de volgende rollen betrokken: de omgevingsmanager van het project RWZI Westerkwartier, de afdeling corporate communicatie van waterschap Noorderzijlvest, een extern communicatiebureau en de opdrachtnemers die per deelproject verantwoordelijk zijn voor de bouwcommunicatie. In dit hoofdstuk besteden we aandacht aan de rolverdeling tussen deze rollen, de taakafbakening en de overlegstructuur.

9.1 Rolverdeling betrokken partijen

De rolverdeling ziet er als volgt uit:

9.2 Taakafbakening opdrachtgever - opdrachtnemer

Omgevingsmanager Noorderzijlvest

- Eindverantwoordelijk voor alle communicatie;
- Voert de regie over de externe communicatie en de ontwikkeling van de communicatiemiddelen;
- Formuleert de kernboodschappen in overleg met het Team Communicatie Noorderzijlvest;
- Geeft opdracht tot het ontwikkelen van communicatiemiddelen;
- Is het gezicht van het project naar buiten toe;
- Onderhoudt proactief contacten met grondeigenaren, pachters en gebruikers van grond, omwonenden, aangrenzende bedrijven en andere participanten in het projectgebied en met stakeholders en initieert indien nodig overleggen en bijeenkomsten;
- Signaleert mijlpalen en succesmomenten in het project waarbij het dagelijks bestuurslid van het Waterschap Noorderzijlvest kan worden betrokken;
- Toetst het bouwcommunicatieplan van de opdrachtnemer en bewaakt de uitvoering daarvan.

Assistent omgevingsmanager

- Ondersteunt de omgevingsmanager bij zijn taken op het gebied van de externe communicatie;
- Bewaakt de voortgang van de communicatieopdrachten die worden uitgezet bij het communicatiebureau;
- Onderhoudt de communicatiekalender;
- Coördineert de verspreiding van de nieuwsbrief van het project RWZI Westerkwartier;
- Onderhoudt de berichtgeving over het project op de website van waterschap Noorderzijlvest;
- Draagt zorg voor de interne communicatie (oa. Aquanet).

Communicatieadviseur Team Communicatie Noorderzijlvest

- Beoordeelt de communicatie op politieke gevoeligheid en bewaakt het imago van het waterschap Noorderzijlvest;
- Bewaakt de communicatiekaders van het waterschap Noorderzijlvest (huisstijl, communicatiestrategie etc);
- Is verantwoordelijk voor persberichten en coördineert de woordvoering namens het waterschap Noorderzijlvest;
- Zorgt voor actuele berichten op de sociale media (Twitter, Facebook).

Communicatiebureau

- Schrijft teksten, maakt foto's en video's voor de projectpagina van website en voor de nieuwsbrieven van het project RWZI Westerkwartier;
- Ontwikkelt en verzorgt de productie van communicatiemiddelen;
- Organiseert informatiebijeenkomsten en events.

Opdrachtnemer Transportsysteem

- Stelt vooraf een bouwcommunicatieplan op voor de uitvoeringsfase van de nieuwbouw rwzi Gaarkeuken in lijn met het 'Communicatieplan project RWZI Westerkwartier' en in lijn met de contracteisen;
- Om ervoor te zorgen dat het bouwcommunicatieplan goed aansluit op het 'Communicatieplan project RWZI Westerkwartier' overlegt de opdrachtnemer het bouwcommunicatieplan met de opdrachtgever;
- Is verantwoordelijk voor de uitvoering van het bouwcommunicatieplan. Met bouwcommunicatie wordt onder andere bedoeld:
 - Bouw- en verkeersborden;
 - bewonersbrieven/mailings;
 - optioneel: digitale communicatie via bijv. een bouw-app;
- Doelgroepen zijn:
 - Grondeigenaren, pachters en gebruikers van percelen waar werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - omwonenden van het tracé;
 - omwonenden van de rwzi Gaarkeuken;
 - Indaver;
 - Weggebruikers;
 - leiding- en wegbeheerders (zoals gemeente en provincie);

- Overlegt over de uitvoering van de bouwcommunicatie met de opdrachtgever. Bijvoorbeeld over het aantal bouwboarden, de afmetingen en de locaties van de bouwboarden vastgesteld. En over de bewonersbrieven en de verspreiding daarvan;
- Is aanspreekpunt voor de omgeving inclusief de media voor vragen over de bouwcommunicatie, bijvoorbeeld waar en wanneer de werkzaamheden plaatsvinden. Vragen en/of klachten vanuit de omgeving over de bouwwerkzaamheden worden binnen twee werkdagen beantwoord. Alle vragen, klachten en contacten met de omgeving en de beantwoording en afhandeling daarvan worden geregistreerd en gedeeld met de opdrachtgever;
- Voor vragen, klachten contacten die geen betrekking hebben op de bouwcommunicatie wordt verwezen naar de omgevingsmanager;
- Levert input over de bouw en bouwcommunicatie voor de nieuwsbrief van het project RWZI Westerkwartier, de website van het waterschap Noorderzijlvest en sociale media. Dat kan in de vorm van teksten, foto's, tekeningen of infographics. De nieuwsbrief verschijnt minimaal drie keer per jaar;
- Verleent medewerking bij excursies naar de bouwplaats;
- Neemt actief deel aan een informatiebijeenkomst bij de start van de bouwwerkzaamheden. Deze wordt georganiseerd door bureau Vonc.

9.3 Overlegstructuur

Een keer per drie weken vindt er een communicatieoverleg plaats tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Hieraan nemen deel: de omgevingsmanager en assistent omgevingsmanager, de corporate communicatieadviseur van het waterschap Noorderzijlvest, een medewerker van het communicatiebureau en een vertegenwoordiger (communicatie- of omgevingsmanager) namens de opdrachtgever. Samen vormen zij een team voor de omgevingscommunicatie- en bouwcommunicatie, ieder vanuit hun eigen taakveld. In het overleg worden de voortgang, kaders, kwaliteit en het effect van de communicatie besproken.

'Bij alles wat Noorderzijlvest doet staat de kwaliteit van het water voorop'

Waterschap NOORDERZIJLVEST

Medio 2022 wordt in Gaarkeuken een nieuwe rioolwaterzuiveringsinstallatie in gebruik genomen die het afvalwater van circa 50.000 inwoners en bedrijven die grotendeels in de gemeente Westerkwartier zitten, gaat zuiveren. Tegelijkertijd worden de rioolwaterzuiveringsinstallaties, kortweg rwzi's, in Zuidhorn en Marum gesloten, wat de waterkwaliteit in de omliggende sloten ten goede komt.

„De nieuwe rioolwaterzuiveringsinstallatie voldoet aan de Europese Kaderrichtlijn Water. „In 2027 moeten we hier aan voldoen”, legt Herman Beerda, lid Dagelijks Bestuur waterschap Noorderzijlvest, uit. „En dat is goed, want bij alles wat we doen staat de kwaliteit van het water voorop.” De huidige rwzi's in Gaarkeuken, Zuidhorn en Marum zijn begin jaren zeventig gebouwd, zijn technisch verouderd en voldoen niet aan deze nieuwe eisen op het gebied van waterkwaliteit. Na gedegen onderzoek is gebleken dat één rioolwaterzuiveringsinstallatie voor de 3 voormalige gemeenten Grootegast, Marum en Zuidhorn de beste oplossing is. Dat vergt een investering van het waterschap van circa 44 miljoen euro. Niet alleen wordt er een nieuwe rwzi bij Gaarkeuken gebouwd, ook worden er gemalen gebouwd en persleidingen aangelegd. Zo wordt het vervuilde water dat de gemeente verzamelt, richting Gaarkeuken getransporteerd.

Nieuwste technieken

„Vroeger waren de eisen die werden gesteld aan het lozen van het gezuiverde water minder hoog”, zegt Klaas Vleems, projectmanager van de nieuwe installatie. „Als waterschap willen wij ons inspannen om het water zo schoon mogelijk, en tegen maatschappelijk te verantwoorden kosten, op het Van Starckenborghkanaal te lozen. Dit betekent dat we de nieuwste technieken gaan inzetten om bijvoorbeeld ook meer medicijnresten, microplastics en toxische stoffen uit het water te halen.”

Er zijn meer redenen waarom waterschap Noorderzijlvest heeft besloten tot nieuwbouw. Beerda: „Dit project past helemaal binnen het kader van de gebiedsontwikkeling Westerkwartier, waarin we streven naar een andere manier van landbouw, natuur en landschapsbeheer. Het watersysteem van het Dwarsdiep, dat afvoert naar het Van Starckenborghkanaal, heeft daar in belangrijke mate mee te maken. Nu nog wordt het gezuiverde water van de RWZI Marum op het Dwarsdiep geloosd. Dat gaat straks veranderen en komt de waterhuishouding en dus natuur en milieu ten goede. Verder zijn er afspraken gemaakt met de voormalige gemeente Zuidhorn om de bestaande zuiveringslocatie in Zuidhorn over te dragen aan de gemeente zodat het gebied in de toekomst opnieuw ontwikkeld kan worden. Die belofte kunnen we nu ook inlossen.”

Energie neutraal

De nieuwe installatie gaat 'RWZI Westerkwartier' heten en zal worden gebouwd op de bestaande zuiveringslocatie bij Gaarkeuken. Vleems: „We kijken wat we kunnen hergebruiken van de bestaande installatie. Ook komen er straks nieuwe rioolgemaal in Marum en Zuidhorn en twee persleidingen vanuit Marum en Zuidhorn die worden aangesloten op de nieuwe RWZI. Een wens is om de nieuwe rwzi energie neutraal te maken door bijvoorbeeld energie terug te winnen uit het slib dat bij het zuiveren vrij komt. We hebben gezien dat in Friesland een deel van het slib getransporteerd wordt per schip. De nieuwe rwzi ligt aan het Van Starckenborghkanaal, dus het transport van slib over water naar onze

Herman Beerda (links) en Klaas Vleems bij de huidige waterzuiveringsinstallatie in Gaarkeuken.

verwerkingslocatie in Garmerwolde is het onderzoeken waard. Dat kan dagelijks een aantal transporten per vrachtwagens schelen.”

„We gaan de best beschikbare technieken toepassen die rendabel zijn”, gaat Beerda verder. „De ontwikkelingen daarin staan niet stil en volgen we op de voet. Immers, de roep om schonere afvalwater wordt luider. We moeten zuinig zijn op ons water. Je staat er soms versteld van hoe schoon het vervuilde water gemaakt kan worden, maar dat kan niet tegen oneindige kosten. Waterzuivering moet betaalbaar blijven. Dat is een uitdaging waarvoor we staan.”

Voortlichting

Vleems geeft aan dat Noorderzijlvest daarom op zoek is naar toepassingen van gezuiverd afvalwater in de industrie, landbouw, enzovoort. „In België wordt bijvoorbeeld gezuiverd water aan een bierfabriek geleverd en ook in Nederland zie we ontwikkelingen. Daarnaast blijft de voortlichting aan de gebruikers van water van belang. Hoe schoner zij hun afvalwater aanleveren, des te beter het is voor ons allemaal. Olie- en frituurvet moet je bijvoorbeeld niet door het riool spoelen. Net zoals medicijnresten. Die kun je niet voorkomen, we gebruiken nu eenmaal medicijnen en plassen dat deels weer uit, maar als mensen oude medicijnen inleveren bij de apotheek en niet door het toilet spoelen, scheelt dat weer. Bovendien zijn wij voorstander van het

afkoppelen van het regenwater van het riool. De gemeente Westerkwartier ondersteunt ons in dat streven en probeert waar mogelijk systemen te scheiden.”

Terug naar de nieuwe rwzi in Gaarkeuken. De verkennende fase is inmiddels afgerond en de voorbereidingen voor de uit te voeren werkzaamheden zijn begonnen. Beerda: „Overal in Nederland worden nieuwe technieken uitgetest, de waterschappen trekken daarin samen op. Van die kennis maken wij graag gebruik. Ons streven is dat hier straks één van de beste rwzi's van Nederland staat. Hoewel we ook beseffen, dat dit na een aantal jaren alweer achterhaald is, zo snel gaan de ontwikkelingen. En dan gebruiken we deze kennis weer in nieuwe installaties. We willen in de toekomstbestendigheid van de nieuwe rwzi zoveel mogelijk waarborgen. Daarom is het goed dat we nu gaan centraliseren. Dat komt bovendien de ecologische kwaliteit van het hele gebied ten goede en zorgt er voor dat we nog schonere en kwalitatief beter water terug geven aan de natuur.”

De verwachting is dat begin 2021 wordt gestart met de nieuwbouw.

noorderzijlvest.nl/rwziwesterkwartier

BIJLAGE 2. DOELGROEPENANALYSE

Doelgroep	Belang	Aandachtspunten	Houding	Communicatiestrategie	Communicatiemiddelen
Interne doelgroepen					
Bestuurders Afdelingen waarmee wordt samengewerkt Bevoegd gezag Project Zuidelijk Westerkwartier Royal Friesland Campina	Bestuurders willen als eerste betrokken worden en geïnformeerd zijn over ontwikkelingen. Om een goede ambassadeur te kunnen zijn, moeten medewerkers optimaal geïnformeerd zijn. Project dient beleid ondersteunende diensten te volgen.	Bij iedere communicatie uiting: eerst bestuur informeren. Projecten mogen elkaar niet dwarsbomen.	Kritisch Collegiaal	Betrekken bij en meenemen in het proces.	Aquanet Nieuwsbrief Flyer Projectpagina website Noorderzijlvest
Bevoegd gezag/water- en wegbeheerders					
Waterschap Noorderzijlvest (NZV) Provincie Groningen Gemeente Westerkwartier	Project houdt rekening met belangen van bevoegde gezagen.	Stakeholders tijdig betrekken en meenemen in het proces.	Welwillend, met wederzijds respect. Oplossingsgericht.	Gericht op samenwerking.	Persoonlijk contact Overleg en verslaglegging

Doelgroep	Belang	Aandachtspunten	Houding	Communicatiestrategie	Communicatiemiddelen
Ministerie van Defensie Rijkswaterstaat Wetterskip Fryslân (WF) Collectief Groningen West (CGW)	Project voert uit conform vigerende regelgeving. Vergunningen en ontheffingen worden tijdig aangevraagd. Meldingen worden tijdig gedaan.	Ophalen/opvragen van de voorwaarden en klanteisen waaraan het project moet voldoen. Niet voldoen aan de geldende regelgeving kan leiden tot vertraging, stopzetting van het project.	WF en NZV: collegiaal	Overleg, afstemming en consultatie. Betrekken bij en meenemen in het proces.	
Afnemers					
Gemeente Westerkwartier Wetterskip Fryslân	Goede samenwerkingsovereenkomsten.	Tijdig afsluiten van de samenwerkingsovereenkomsten.	Oog voor elkaars belangen. Oplossingsgericht.	Overleg, afstemming en consultatie. Betrekken bij en meenemen in het proces.	Persoonlijk contact Overleg en verslaglegging Samenwerkingsovereenkomst.
Nutsbedrijven					
Enexis NAM Elektriciteitsbedrijven Telecombedrijven Glasvezelkabelbedrijven Ministerie van Defensie	Het tracé van het transportsysteem kruist de kabels en leidingen van nutsbedrijven. Soms dienen de kabels en leidingen te worden verlegd.	Tijdig starten van de onderhandelingen. Opstellen van Verzoek tot Maatregelen (VTM) of Verzoek tot Aanpassingen (VTA).	Welwillend maar ook kritisch op de uitkomst. Wederzijds respect. Oplossingsgericht.	Op basis van gelijkwaardigheid. Construerend en conflictoplossend onderhandelen.	Persoonlijk contact Overleg en verslaglegging
Maatschappelijke stakeholders					
LTO Noord Gebiedscoöperatie Westerkwartier https://gebiedscooperatie.info/	Project respecteert de belangen van deze	Stakeholders tijdig betrekken en meenemen in het proces.	Welwillend maar ook kritisch op de uitkomst. Wederzijds respect.	Op basis van gelijkwaardigheid.	Persoonlijk contact Overleg en verslaglegging

Doelgroep	Belang	Aandachtspunten	Houding	Communicatiestrategie	Communicatiemiddelen
(samenwerkingsverband van plaatselijke ondernemers).	organisaties en komt hieraan tegemoet.	Ophalen/opvragen van de klanteisen.	Oplossingsgericht.	Construerend en conflictoplossend onderhandelen.	Projectpagina website Noorderzijlvest
Grondeigenaren					
Grondeigenaren tracés transportsysteem Agrariërs Staatsbosbeheer (SBB) Indaver TOP Gaarkeuken Particulieren.	Schade die wordt aangericht, wordt hersteld. Redelijke vergoedingen voor de aanleg van het transportsysteem. Rekening houden met de belangen van de grondeigenaren bij de aanleg van het transportsysteem.	Ten behoeve van de aanleg van het transportsysteem dienen betredingstoestemmingen te worden gevraagd en zakelijk recht overeenkomsten te worden afgesloten. In de brief naar de grondeigenaren leggen we een link naar het project ZWK.	Kritisch. Gericht op eigenbelang (what's in it for me?). SBB: welwillend, oplossingsgericht.	Op basis van gelijkwaardigheid. Construerend en conflictoplossend onderhandelen. NB. Speciaal voor de grondeigenaren is strategie uitgewerkt in 'Strategisch plan benadering grondeigenaren'.	Brief Specifieke nieuwsbrieven Persoonlijk contact Informatiebijeenkomsten, werkgroepen Dossieropbouw Flyer Animatie Projectpagina website Noorderzijlvest

Doelgroep	Belang	Aandachtspunten	Houding	Communicatiestrategie	Communicatiemiddelen
Omwonenden en aangrenzende bedrijven					
Omwonenden tracés transportsysteem Omwonenden rwzi Gaarkeuken Omwonenden gemalen Bedrijventerrein RWZI Marum	Zo weinig mogelijk overlast voor, tijdens en na de realisatiefase. Rekening houden met de belangen van deze doelgroep. Goede landschappelijk inpassing van de nieuwe RWZI Westerkwartier. Goede herbestemming van de terreinen RWZI Marum en RWZI Zuidhorn.	Informeren en overleggen over (mogelijke) overlast.	Kritisch. Argwanend, tellen onze belangen mee?	Tijdig betrekken en meenemen in het proces. Werken aan vertrouwen. Ruimte bieden om voor belangen op te komen. Omwonenden rwzi Gaarkeuken en Indaver worden nauw betrokken bij nieuwbouw rwzi Gaarkeuken. Dit is vastgelegd in 'Participatieplan nieuwbouw rwzi Gaarkeuken'.	Brieven Informatiebijeenkomsten Overleg en verslaglegging Persoonlijk contact Projectpagina website Noorderzijlvest.
Publiek					
Inwoners gemeente Westerkwartier Bedrijven Scholen Toeristen Samenwerkende historische verenigingen Westerkwartier	Een goed werkende rwzi. Zo weinig mogelijk overlast in de realisatiefase Goed geïnformeerd zijn, antwoorden op vragen. Educatief: wat doet het waterschap, wat is	De informatie afstemmen op de ontvanger (geen vakjargon, technische details vermijden, grote lijnen). Kans om de kerntaak: het zuiveren van rioolwater onder de aandacht te brengen.	Neutraal. Geïnteresseerd.	Informeren. Afstemmen op de ontvanger (geen vakjargon, technische details vermijden, grote lijnen). Kennisvermeerdering. Beïnvloeden houding en gedrag.	Projectpagina website Noorderzijlvest Informatiebijeenkomst Nieuwsbrief Flyer Educatieprogramma Informatiepunt, lezingen, workshops Events: opening rwzi Westerkwartier

Doelgroep	Belang	Aandachtspunten	Houding	Communicatiestrategie	Communicatiemiddelen
	een rwzi? Hoe kun je helpen om het rioolwater zo schoon mogelijk te houden.				
Media					
Lokale media RTV Noord Dagblad van het Noorden Website gemeente Westerkwartier	Nieuws vergaren en verspreiden.	Aandacht vasthouden door regelmatige berichten te verspreiden.	Nieuws vergaren en verspreiden.	Opbouwen van een goede relatie.	Persberichten Interviews Events Projectpagina website Noorderzijlvest
Hulpdiensten					
Politie Brandweer Ambulance	Onbelemmerde doorgang bij calamiteiten.	Overleg voor aanvang van de realisatiefase over afsluitingen van wegen en omleidingen.	Welwillend. Gericht op samenwerking.	Tijdig betrekken (bij het verkeersplan). Oog voor maatschappelijk belang.	Persoonlijk contact Overleg en verslaglegging
Marktpartijen					
Aannemers Ingenieursbedrijven Dienstverlenende bedrijven (communicatiebureau, rentmeesters)	Commercieel		Dienstbaar.	Toetsend. Opdrachtgeversrol.	Persoonlijk contact Brieven Bouwborden, verkeersborden etc.